

A2.26 trasporto sostenibile

- Parla dei tuoi spostamenti quotidiani.
- Discuti vari tipi di trasporto.

L'ambiente	(środowisko)	L'auto elettrica	(samochód elektryczny)
L'inquinamento	(zanieczyszczenie (środowiska))	Ecologico	(ekologiczny)
La zona verde	(teren zielony)	Sostenibile	(zrównoważony)
La bicicletta	(rower)	Riutilizzabile	(wielokrotnego użytku)
La pista ciclabile	(ścieżka rowerowa)	Il consiglio	(rada, porada)
Il ciclista	(rowerzysta)	Viaggiare con il treno	(podróżować pociągiem)
Il traffico	(ruch drogowy)	Evitare	(uniknąć, unikać)
Il trasporto pubblico	(transport publiczny)		

1. Zeskanuj kod QR, aby obejrzeć video, lub przeczytaj tekst.

A Pisa c'è un'app che premia chi usa mezzi **non inquinanti** e i **mezzi pubblici**. Cinzia usa la **bicicletta**, prende il treno, fa *qualche* tratto a piedi e usa l'autobus per accumulare punti. Chi usa la bici può anche trovare posti per parcheggiare e mettere un sensore contro i furti. Il progetto è finanziato anche dall'Unione Europea. In città, però, *troppi* cittadini non usano il **trasporto pubblico**.

*W Pizie jest aplikacja, która nagradza tych, którzy korzystają z **ekologicznych** środków transportu oraz z **transportu publicznego**. Cinzia jeździ na **rowerze**, jeździ pociągiem, idzie jakiś odcinek pieszo i jeździ autobusem, aby zbierać punkty. Osoby jeżdżące rowerem mogą też znaleźć miejsca do parkowania i zamontować czujnik zabezpieczający przed kradzieżą. Projekt jest finansowany również przez Unię Europejską. W mieście jednak zbyt wielu mieszkańców nie korzysta z **transportu publicznego**.*

1. Che cosa succede a Pisa a chi usa mezzi pubblici o non inquinanti?
  - a. Può guidare gratis in centro.
  - b. Paga un biglietto più caro.
  - c. Riceve premi con un'app.
  - d. Deve registrare la bici al Comune.
2. Come può Chiara trovare un posto dove parcheggiare la bicicletta?
  - a. Con un biglietto speciale del treno.
  - b. Con l'app "Save My Bike".
  - c. Con una tessera della biblioteca.
  - d. Chiedendo al conducente dell'autobus.
3. A che cosa serve il sensore a radiofrequenza per la bicicletta?
  - a. A contare i punti del treno.
  - b. A ritrovare la bici in caso di furto.
  - c. A rendere la bici più veloce.
  - d. A pagare il biglietto dell'autobus.

1-c 2-b 3-b

2. Gramatyka: Przymiotniki nieokreślone: 'ogni', 'qualche', 'troppo', itd...

Ten typ przymiotników wskazuje na ilości ogólne (nieprecyzyjne).

1. "Ogni" jest zawsze w liczbie pojedynczej i oznacza całość.
2. "Troppo" wskazuje na nadmiar.
3. "Qualche" i "alcuni" wskazują na ilość średnią/małą.
4. "Altro" wskazuje na dodatkową ilość w stosunku do tej już obecnej.
5. Wszystkie te przymiotniki, oprócz "ogni" i "qualche", dostosowują się do rodzaju i liczby rzeczownika.

Aggettivo (Przymiotnik)	Esempio (Przykład)
Ogni (każdy)	Uso ogni giorno la bici (Używam roweru codziennie)
Qualche (kilka / parę)	Prendo qualche autobus (Jadę kilkoma autobusami)
Troppo (za dużo)	C'è troppa gente (Jest za dużo ludzi) Ci sono troppi veicoli (Jest za dużo pojazdów)
Altro (inny / kolejny)	Prendo un altro treno (Biorę kolejny pociąg) Uso un' altra bici (Używam innego roweru)
Alcuni (niektórzy / kilku)	Ho visto alcuni ciclisti (Widziałem kilku rowerzystów) Ci sono alcune zone verdi (Są jakieś / pewne zielone strefy)

1. _____ mattina vengo in ufficio in treno per evitare il traffico.
a. Ogni   b. Ogni le   c. Ogni i   d. Tutti
2. Oggi prendo _____ autobus e poi arrivo in ufficio con la metro.
a. alcune   b. qualche gli   c. qualche   d. qualche

1. Ogni 2. qualche

Przepisz zwroty

1. (Ogni) Vado in ufficio tutti i giorni in bici.

(Jeżdżę do biura każdego dnia na rowerze.)

2. (Qualche) A volte prendo due o tre autobus per arrivare in centro.

(Czasami jadę kilkoma autobusami, żeby dotrzeć do centrum.)

3. (Troppo) In metro c'è molta gente e non si respira bene.

(W metrze jest za dużo ludzi i nie da się dobrze oddychać.)

3. Ćwiczenia

1. Dopasuj elementy o powiązonym znaczeniu.

a. il trasporto pubblico	1. autobus e metro
b. l'inquinamento	2. la strada per le bici
c. la pista ciclabile	3. aria inquinata
d. troppo traffico	4. molte auto in strada

a-1 b-3 c-2 d-4

2. Komunikat firmowy: jak dotrzeć do biura w sposób zrównoważony (Audio dostępne w aplikacji)

Wypełnij luki: trasporto pubblico, Ogni, viaggiare con il treno, inquinamento, zona verde, traffico

Da lunedì la nostra sede di Milano si trova nella _____ : in alcune fasce orarie l'ingresso in auto è limitato e il _____ è spesso intenso. Per ridurre l' _____ e arrivare puntuali, l'azienda consiglia di usare il _____ o di _____ fino a Porta Garibaldi. _____ dipendente può lasciare la bicicletta nel cortile interno: c'è una pista ciclabile vicino all'ingresso e una piccola area per i ciclisti. Se venite in auto elettrica, ci sono alcune colonnine, ma i posti sono pochi. Per evitare ritardi, scegliete qualche alternativa e partite un po' prima.

*Od poniedziałku nasza siedziba w Mediolanie znajduje się w **strefie zielonej** : w niektórych godzinach wjazd samochodem jest ograniczony, a ruch bywa często intensywny. Aby zmniejszyć zanieczyszczenie i przychodzić punktualnie, firma zaleca korzystanie z transportu publicznego lub podróz pociągiem do Porta Garibaldi.*

Każdy pracownik może zostawić rower na wewnętrznym dziedzińcu: przy wejściu jest ścieżka rowerowa i niewielka strefa dla rowerzystów. Jeśli przyjeżdżacie autem elektrycznym, dostępne są kilka stacji ładowania, ale miejsc jest niewiele. Aby uniknąć opóźnień, wybierzcie jakieś alternatywy i wyjedźcie trochę wcześniej.

1. Come andrai in ufficio di solito e quali soluzioni puoi usare per evitare il traffico e ridurre l'impatto sull'ambiente? Spiega brevemente.
- _____

3. Posłuchaj fragmentu audio i zaznacz, czy poniższe stwierdzenia są prawdziwe czy fałszywe.

	Prawda	Fałsz
Ha deciso di cambiare i suoi spostamenti per ridurre l'impatto sull'ambiente.	☐	☐
Ora va in ufficio in auto quasi tutti i giorni perché è più veloce del trasporto pubblico.	☐	☐
Quando deve andare dai clienti, a volte sceglie il treno.	☐	☐

4. Wybierz poprawne rozwiązanie

1. Quando vivo a Milano, _____ il traffico prendendo ogni giorno la metropolitana. *(Kiedy mieszkałem w Mediolanie, omijałem korki, codziennie jeżdżąc metrem.)*
a. ho evitato   b. evitavo   c. evito   d. evitavi
2. Da studente, _____ l'auto perché c'era troppo inquinamento e troppa gente in centro. *(Jako student unikaliśmy samochodu, ponieważ było zbyt duże zanieczyszczenie i zbyt dużo ludzi w centrum.)*
a. evitammo   b. evitavamo di   c. evitavamo   d. evitavate
3. Quando lavoravi in ufficio, _____ qualche autobus nelle ore di punta e andavi in bici. *(Kiedy pracowałeś w biurze, unikałeś niektórych autobusów w godzinach szczytu i jeździłeś na rowerze.)*
a. eviti   b. evitasti   c. evitava   d. evitavi

1. evitavo 2. evitavamo 3. evitavi

5. Przeczytaj dialog i odpowiedz na pytania

Giulia (collega): *Marco, posso chiederti un consiglio? In macchina ci metto un sacco, tra traffico e inquinamento.*
(Marco, mogę prosić cię o radę? Samochodem zajmuje mi to bardzo dużo czasu, między korkami a zanieczyszczeniem.)

Marco (collega): *Certo. Se abiti vicino alla zona verde, potresti venire in bicicletta: c'è anche la pista ciclabile fino in centro.*
(Pewnie. Jeśli mieszkasz blisko zielonej strefy, możesz przyjeżdżać na rowerze — jest też ścieżka rowerowa aż do centrum.)

Giulia (collega): *Sì, ma ho un po' di paura: ci sono tanti ciclisti e io non sono pratica.*
(Tak, ale trochę się boję: jest dużo rowerzystów, a ja nie mam wprawy.)

Marco (collega): *Allora evita l'ora di punta i primi giorni, oppure fai un pezzo con il trasporto pubblico e il resto a piedi.*
(W takim razie na początku unikaj godzin szczytu, albo jedź część trasy transportem publicznym, a resztę przejdź pieszo.)

Giulia (collega): *Buona idea, così è più ecologico e sostenibile. Domani ci provo.*
(Dobry pomysł — tak będzie bardziej ekologicznie i zrównoważenie. Jutro spróbuję.)

1. Perché Giulia vuole cambiare mezzo di trasporto?

2. Che consiglio dà Marco e perché?

6. Odpowiedz na pytania, używając słownictwa z tego rozdziału.

Di solito prendo i mezzi pubblici o la bicicletta... / Ogni giorno cerco di evitare l'auto perché... / A volte uso il treno o l'auto elettrica, ma solo per...

1. Come vai di solito al lavoro o a lezione in città? Perché preferisci questo mezzo di trasporto?
_____
2. Quando c'è troppo traffico o inquinamento, cosa fai per muoverti in modo più sostenibile? Puoi fare un esempio concreto.
_____

7. Email

Oggetto: Domani: come arrivi in ufficio?

Ciao, sono Giulia. Domani ho una riunione alle **9:00** in sede, ma temo **troppo traffico** se vengo in auto. Tu come vieni di solito? Io penso di prendere **il trasporto pubblico**, però non so quale linea è più comoda dalla zona della stazione. Se vuoi, possiamo arrivare insieme e prendere un caffè prima.

Grazie!
Giulia

Napisz odpowiednią odpowiedź: *Di solito vengo in ufficio con... ma domani... / Possiamo prendere insieme... / Preferisco evitare... / Secondo me è più comodo/ecologico... perché...*

_____

_____

_____

Ważne czasowniki

Evitare (unikać)

	Imperfetto
io	evitavo
tu	evitavi
lui/lei	evitava
noi	evitavamo
voi	evitavate
loro	evitavano